

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 20.12.2010
COM(2010) 794 konč.

2010/0380 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in
Uredbe (ES) št. 987/2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES)
št. 883/2004**

(Besedilo velja za EGP in Švico)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Razlogi za predlog in njegovi cilji

Namen tega predloga je posodobitev uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009, da se odrazijo spremembe v nacionalnih zakonodajah držav članic o socialni varnosti ter sledi spremembam v družbeni realnosti, ki vplivajo na koordinacijo sistemov socialne varnosti.

Predlog poleg tega vsebuje predloge Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti (v nadaljnjem besedilu: „Upravna komisija“), katerih cilj je izboljšanje in posodobitev pravnega reda Evropske unije v skladu s členom 72(f) Uredbe (ES) št. 883/2004.

Cilj sprememb v tem predlogu je zainteresiranim stranem zagotoviti pravno varnost.

Splošno ozadje

Predlog zadeva redno posodobitev uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009. Cilj predloga je, da se zagotovi ustrezna koordinacija nacionalnih sistemov socialne varnosti EU. Odraža pravne spremembe na nacionalni ravni in upošteva nedavni razvoj čezmejne mobilnosti, ki vpliva na koordinacijo sistemov socialne varnosti.

Veljavne določbe na področju, na katero se nanaša predlog

Obstoječe določbe so določene z Uredbo (ES) št. 883/2004 (nazadnje spremenjeno z Uredbo (ES) št. 988/2009) in Uredbo (ES) št. 987/2009.

Uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 je treba prilagoditi, da se uskladita z razvojem nacionalnih zakonodaj in spremembami v družbeni realnosti, ki vplivajo na koordinacijo sistemov socialne varnosti. Poleg tega je Upravna komisija predložila ustrezne predloge za izboljšanje sistema koordinacije. Ti predlogi so skupaj z drugimi tehničnimi prilagoditvami besedila vključeni v tem predlogu. S tem predlogom se bodo prav tako posodobila in spremenila sklicevanja na nacionalno zakonodajo v nekaterih prilogah k uredbama.

Usklajenost z drugimi politikami in cilji Unije

Ni relevantno.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCENE UČINKA

Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi

²¹¹ *Posvetovalne metode, glavni ciljni sektorji in splošni profil vprašancev*

Države članice so bile pozvane, da predložijo predloge za razne spremembe uredb za leto 2010. Upravna komisija je poleg tega zahtevala spremembe za posodobitev in pojasnitev uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009.

Povzetek in upoštevanje odgovorov

Predlogi, za katere se meni, da so združljivi z zakonodajo EU in s katerimi se je Upravna komisija strinjala, so vključeni v ta predlog.

221 Zadevna znanstvena/strokovna področja

Koordinacija sistemov socialne varnosti.

222 Uporabljena metodologija

Razprava na dveh sejah Upravne komisije v letu 2010 in po potrebi nadaljnje razprave s predstavniki zadevnih držav članic v Upravni komisiji, zlasti da se pojasnijo podrobnosti nacionalne zakonodaje.

223 Glavne organizacije/strokovnjaki, ki so sodelovali pri posvetovanju

Upravna komisija in predstavniki posameznih zadevnih držav članic.

2249 Povzetek prejetih in uporabljenih mnenj

Obstoj možnih resnih tveganj z nepopravljivimi posledicami ni bil naveden.

Sporazum Upravne komisije za posodobitev, dokončanje in izboljšanje besedila ter posodobitev določenih navedb v zvezi z državami članicami v prilogah k uredbama (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009.

226 Sredstva za javno objavo strokovnih nasvetov

Jih ni.

Ocena učinka

Od 1. maja 2010 se v vseh državah članicah EU uporabljata posodobljeni uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 o koordinaciji sistemov socialne varnosti. Posodobljeni uredbi o socialni varnosti sta rezultat desetletnih pogajanj med državami članicami. Potreba po posodobitvi se je med drugim pojavila zaradi sprememb v nacionalni zakonodaji ter sodne prakse Sodišča Evropske unije.

Države članice nacionalno zakonodajo o socialni varnosti pogosto spreminjajo. Zato sklicevanja na nacionalno zakonodajo v zakonodaji EU o koordinaciji sistemov socialne varnosti lahko zastarajo, kar zainteresiranim stranem povzroča pravno negotovost ob uporabi uredb.

Sklicevanja v uredbah (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 je zato treba posodobiti, da bodo ustrezno odražala pravne spremembe na nacionalni ravni in spremembe v družbeni realnosti. Uredbi se lahko posodobita samo z uredbo.

Ena od glavnih lastnosti posodobljenih določb o koordinaciji je poenostavitev. S poenostavitvijo uredb je zagotovljeno njihovo lažje tolmačenje, zmanjšane pa so tudi možnosti za nasprotujoča si stališča. Za zagotovitev, da poenostavljene določbe v celoti varujejo pravice državljanov, je bilo treba spremeniti nekaj določb, zlasti na področju zakonodaje, ki se uporablja, in dajatev za brezposelnost. V določbi o določitvi zakonodaje, ki se uporablja v primeru, ko posameznik dela v dveh ali več državah članicah, se bo kriterij „znatnega dela dejavnosti“ razširil, pojem „statutarnega sedeža ali poslovne enote“ pa bo

natančno opredeljen. Spremembe na področju dajatev za brezposelnost so potrebne za zagotovitev zadovoljive rešitve v primeru, ko je samozaposlena oseba zavarovana za primer brezposelnosti v državi članici zadnje dejavnosti, vendar se vrne v svojo državo članico stalnega prebivališča, v kateri ni možnosti zavarovanja za primer brezposelnosti za samozaposlene osebe.

V zadnjih nekaj letih smo priča vedno večjim težnjam k novim oblikam mobilnosti. Nove strukture zaposlovanja se med drugim pojavljajo na področju zračnega prometa, kjer podjetja zagotavljajo svoje storitve iz t.i. „domaćih baz“ v različnih državah članicah. Komisija razmišlja o pripravi dokumenta v letu 2011 o spremenjenih vzorcih mobilnosti v povezavi s pravico do prostega gibanja delavcev in socialne varnosti, v katerem bo opredelila, katere posebne ukrepe mora Komisija sprejeti, da se bo bolje odzvala na potrebe različnih vrst delavcev migrantov. Ne da bi želela prehitevati dokument, se Komisiji zdi primerno, da že podrobno opredeli pojem „statutarnega sedeža ali poslovne enote“ za člane letalske posadke, da pomaga nosilec pri določanju kraja „statutarnega sedeža ali poslovne enote“ ter da olajša uporabo Uredbe (ES) št. 883/2004 v tem sektorju. Zlasti je pomembno, da je bil koncept „domaće baze“ že opredeljen v Uredbi (ES) št. 1899/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 o uskladitvi tehničnih predpisov in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva ter se že uporablja v navedenem sektorju.

Čeprav se uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 uporabljata od 1. maja 2010, odražata stanje zakonodaje držav članic z dne 26. januarja 2004 (za Uredbo (ES) št. 883/2004) in z dne 17. decembra 2008 (za Uredbo (ES) št. 987/2009). V interesu zadevnih državljanov je, da se uredbi posodobita v razumnem roku po spremembah nacionalnih zakonodaj držav članic. Le uredbe, ki so usklajene z razvojem nacionalne zakonodaje in katerih določbe so jasne in popolne, lahko zainteresiranim stranem zagotovijo preglednost in varnost ter nudijo polno varstvo mobilnim državljanom.

Ta predlog spodbuja koordinacijo sistemov socialne varnosti v državah članicah in prispeva k varstvu državljanov, ki migrirajo znotraj EU. Večino sprememb so predlagale države članice in Upravna komisija. Z vidika delovne obremenitve in stroškov se ocenjuje, da predlagana uredba o spremembi ne bo bistveno spremenila sedanjega položaja koordinacije socialne varnosti za nosilce in uprave, delavce, delodajalce ali neaktivne državljanke.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Povzetek predlaganih ukrepov

Ta predlog dopolnjuje, pojasnjuje in posodablja nekatere določbe uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009, da se odrazijo spremembe v nacionalnih zakonodajah držav članic o socialni varnosti ter spremenjeni vzorci mobilnosti, ki vplivajo na koordinacijo sistemov socialne varnosti. Spremembe bodo olajšale učinkovito uporabo zakonodaje EU o koordinaciji sistemov socialne varnosti ter izboljšale varstvo posameznikov, ki se gibljejo znotraj EU.

Pravna podlaga

Člen 48 PDEU.

Načelo subsidiarnosti

Načelo subsidiarnosti se uporablja, če ta predlog ne spada v izključno pristojnost EU.

Države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev predloga iz naslednjih razlogov.

Člen 48 PDEU zahteva ukrepanje EU v obliki koordinacijskih ukrepov na področju socialne varnosti, ki je potrebno za zagotovitev, da se lahko pravica do prostega gibanja iz PDEU v celoti izvaja. Brez take koordinacije bi obstajala nevarnost, da se pravica do gibanja ne bi izvajala, ker bi državljani to pravico verjetno redko uporabili, če bi to v bistvu pomenilo izgubo pravic v zvezi s socialno varnostjo, ki so jih že pridobili v drugi državi članici. Cilj obstoječe zakonodaje EU o socialni varnosti ni nadomestitev različnih nacionalnih sistemov. Poudariti je treba, da predlagana uredba o spremembi ni usklajevalni ukrep in ne presega okvira, potrebnega za učinkovito koordinacijo. V bistvu je cilj predloga posodobitev obstoječih pravil za koordinacijo, da bodo ta odražala pravne spremembe na nacionalni ravni in zagotavljala izvajanje sprememb, ki so postale nujne zaradi spreminjajoče se družbene realnosti. Cilj predloga je prav tako dopolnjevanje in izboljšanje besedila uredb, da se varujejo pravice državljanov, ko se gibljejo znotraj EU.

Kljub temu, da predlog tako v glavnem temelji na prispevkih držav članic, pa države članice takih določb ne morejo sprejeti na nacionalni ravni, ker bi bilo to lahko v nasprotju z uredbama. Zato je treba zagotoviti, da se besedili uredb in njuni prilogi ustrezno spremenijo, da se lahko uredbi učinkovito uporabljata v zadevnih državah članicah.

Koordinacija sistemov socialne varnosti zadeva čezmejne primere, v katerih nobena država članica ne more delovati samostojno. Uredba EU o koordinaciji nadomešča številne obstoječe dvostranske sporazume. To poenostavlja koordinacijo socialne varnosti za države članice in zagotavlja enako obravnavo državljanov EU, ki so zavarovani v skladu z nacionalno zakonodajo o socialni varnosti.

EU bo lažje dosegla cilje predloga iz naslednjih razlogov.

Koordinacija sistemov socialne varnosti je smiselna samo na ravni EU. Namen je zagotoviti učinkovit potek koordinacije sistemov socialne varnosti v vseh državah članicah. To temelji na prostem pretoku oseb v EU in je s tega vidika tudi upravičeno.

Kvalitativni kazalniki ne obstajajo, vendar uredbi zadevata vse državljane EU, ki se iz katerega koli razloga gibljejo znotraj ozemlja EU.

Ta predlog je zgolj koordinacijski ukrep, ki se lahko sprejme samo na ravni EU. Države članice so še naprej pristojne za organizacijo in financiranje svojih sistemov socialne varnosti.

Predlog je zato skladen z načelom subsidiarnosti.

Načelo sorazmernosti

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti iz naslednjih razlogov.

Uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 zahtevata tako obliko ukrepanja, ker se lahko uredba spremeni samo z uredbo. Ukrepi se ne nanašajo na sam sistem koordinacije. Države članice so še naprej edine pristojne za organizacijo in financiranje nacionalnih sistemov socialne varnosti.

Predlog državam članicam in njihovim nosilcem omogoča lažjo koordinacijo sistemov socialne varnosti in si prizadeva za varovanje posameznikov, ki se gibljejo znotraj EU, s posodobitvijo in izboljšanjem nekaterih določb uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 ter nekaterih prilog k Uredbi (ES) št. 883/2004. Spremenjene določbe v glavnem temeljijo na predlogih držav članic, kar pomeni, da se zmanjšajo možne finančne in upravne obremenitve in da so te obremenitve sorazmerne z zgoraj omenjenim ciljem. Nasprotno pa bi bile finančne in upravne obremenitve brez takih posodobitev uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 verjetno večje, saj določbe ne bi zadovoljile spreminjajočih se potreb držav članic.

Izbira instrumentov

Predlagani instrumenti: uredba.

Druga sredstva ne bi bila ustrezna iz naslednjih razlogov:

druge možnosti ni, ker je uredba lahko spremenjena samo z uredbo.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun EU.

5. NEOBVEZNI ELEMENTI

Evropski gospodarski prostor in Švica

Predlagani akt je pomemben za Evropski gospodarski prostor in Švico ter ga je zato treba razširiti na Evropski gospodarski prostor in Švico.

Podrobna obrazložitev predloga

Člen 1

Člen 1 zadeva spremembe Uredbe (ES) št. 883/2004.

A. Sprememba člena 9

1. Sprememba člena 9(1)

V členu 9 se sklic na *odstavek* (1) člena 1 v členu 9(1) Uredbe (ES) št. 883/2004 bere „člen 1, črka (1)“. Poleg tega je obvestilo o pogodbeni določbi v skladu z drugim pododstavkom člena 1(1) uredbe (ES) št. 883/2004 predpogoj za izjavo, ki jo je treba podati v skladu s členom 9 Uredbe (ES) št. 883/2004, ter ga je treba podati ločeno.

2. Sprememba člena 9(2)

Člen 9(2) Uredbe (ES) št. 883/2004 je treba spremeniti, da se uskladi z drugim pododstavkom člena 71(2) Uredbe (ES) št. 883/2004.

B. Sprememba člena 12(1)

Predlagana sprememba pojasnjuje, da napotena oseba ne more biti nadomeščena z drugo *napoteno* osebo po preteku obdobja napotitve prve osebe. Beseda „napotena“ je bila tu izpuščena nenamerno.

C. Sprememba člena 13(1)

V trenutnem besedilu člena 13(1) pogoj za opravljanje „znatnega dela“ dejavnosti ne velja za primere, ko je oseba zaposlena v dveh ali več državah članicah v različnih podjetjih ali pri različnih delodajalcih. To ni v skladu z namero, izpogajano na Svetu, zlasti ne v primerih, ko je v državi članici stalnega prebivališča opravljena razmeroma majhna količina dejavnosti. Namen te spremembe je, da se pojasni, da pogoj za opravljanje „znatnega dela“ dejavnosti velja tudi za osebo, ki ponavadi opravlja dejavnost v različnih podjetjih ali pri različnih delodajalcih v dveh ali več državah članicah. V primerih, v katerih pogoj „znatnega dela“ dejavnosti ni bil izpolnjen v državi članici stalnega prebivališča, se uporablja zakonodaja druge države članice, v kateri se nahaja statutarni sedež ali poslovna enota podjetja (podjetij) ali delodajalca (delodajalcev). Če ni mogoče določiti ene države članice, v kateri se nahaja statutarni sedež ali poslovna enota, npr. ko gre za dva ali več delodajalcev s sedežem v dveh različnih državah članicah izven države članice stalnega prebivališča, se uporablja zakonodaja države članice stalnega prebivališča. Cilj sprememb je, da se izogne zlorabi zakonodaje, ki se uporablja, ob upoštevanju načela poenostavitve in pragmatizma.

D. Sprememba člena 36(2a)

Člen 36(2a) Uredbe (ES) št. 883/2004 je treba spremeniti, da se njegovo osebno področje uporabe uskladi s preostalim delom poglavja 2 naslova III Uredbe (ES) št. 883/2004 in s tretjim pododstavkom člena 26(2) Uredbe (ES) št. 987/2009, ki ureja vzporedno vprašanje na področju dajatev za bolezni, materinstvo in enakovrednih dajatev za očetovstvo.

E. Sprememba člena 65(5)

Sprememba obravnava položaj, ko je samozaposlena oseba zavarovana za primer brezposelnosti v državi članici zadnje dejavnosti ter se v primeru brezposelnosti vrne v državo članico stalnega prebivališča, v kateri se samozaposleni ne morejo zavarovati za primer brezposelnosti.

V takem primeru za razliko od zaposlenih oseb prenos obveznosti plačila dajatev za brezposelnost iz države članice zadnje dejavnosti v državo članico stalnega prebivališča ni mogoč, saj zakonodaja slednje države članice ne zagotavlja dajatev za brezposelnost za samozaposlene. Vendar pa imajo v skladu z namenom člena 65, kar potrjuje sodna praksa Sodišča Evropske unije (glej sodbe Sodišča Evropske unije o členu 71 Uredbe 1408/71, ki ustreza novemu členu 65 Uredbe 883/2004, npr. sodbi z dne 29. junija 1995 (*Van Gestel*, C-454/93, Recueil, str. I-1707) in z dne 29. junija 1988 (*Rebmann*, 58/87, Recueil, str. 3467), osebe, za katere velja navedeni člen, v primeru brezposelnosti pravico, da se vrnejo v državo stalnega prebivališča in tam iščejo zaposlitev. Razlog za ta člen je, da imajo navedene osebe najboljše možnosti za ponovno vključitev na trg dela v državi članici stalnega prebivališča zaradi svojih tamkajšnjih tesnih vezi. V ta namen njihove pravice do socialnih dajatev ne smejo biti omejene, zlasti če so te dajatve protipostavka prispevkom, ki so jih plačali (sodba z dne 11. septembra 2008 (*Petersen*, C-228/07, Zodl., str. I-6989)). Poleg tega je Evropsko sodišče za človekove pravice ugotovilo, da je pravico do dajatev za brezposelnost, ki je povezana s plačilom prispevkov v sklad za zavarovanje za primer brezposelnosti, kot denarno

pravico treba zavarovati v skladu s členom 1 protokola št. 1 k Evropski konvenciji (*Gaygusuz proti Avstriji*).

F. Sprememba člena 71(2)

V razpravah o postopkih voljenja Upravne komisije se je pojavila potreba po pojasnitvi. Predlagani postopek voljenja odraža nove razvojne dosežke, ki jih uvaja Lizbonska pogodba, zlasti novi člen 48 PDEU.

Člen 2

Člen 2 zadeva spremembe Uredbe (ES) št. 987/2009.

A. Sprememba člena 6(1)

Besedilo tega člena je bilo natančneje usklajeno z dogovorom na Svetu. V točki 1(b) je zdaj pojasnjeno, da se zakonodaja države članice stalnega prebivališča ne more začasno uporabljati, če zadevna oseba ne opravlja nobene dejavnosti v državi članici stalnega prebivališča.

B. Sprememba člena 14(5)

Sprememba pojasnjuje, da postranske in pomožne dejavnosti, ki niso pomembne z vidika časovnega in gospodarskega donosa, ne bodo upoštevane pri določitvi zakonodaje, ki se uporablja, na podlagi naslova II Uredbe (ES) št. 883/2004. Take dejavnosti ostanejo pomembne za uporabo nacionalne zakonodaje o socialni varnosti; če postranska dejavnost zagotavlja socialno varnost, se prispevki plačujejo državi članici, ki je pristojna za celoten prihodek iz vseh aktivnosti.

Sprememba ima dva cilja:

- 1) poenostaviti obstoječo določbo z odpravo razlike med „hkratnim“ in „izmeničnim“ opravljanjem dejavnosti ter tako okrepiti pravno varnost za osebe, ki dejavnost opravljajo učinkovito in dejansko v eni državi članici in sočasno le postransko dejavnost v drugi državi članici,
- 2) preprečiti možno zlorabo določb o zakonodaji, ki se uporablja, iz Uredbe (ES) št. 883/2004.

C. Vstavitev odstavka 14(5a)

Ta sprememba zagotavlja, da se pomen „statutarnega sedeža ali poslovne enote“ uporablja v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije in drugimi uredbami EU. Sprememba služi kot izhodišče za dodatne dejavnike, ki jih bo opredelila Upravna komisija.

Za člane letalske posadke se za „statutarni sedež ali poslovno enoto“ šteje „domača baza“. Pojem „domače baze“ je v tem sektorju priznan in se uporablja ter je že opredeljen z Uredbo (EGS) št. 3922/91, kar olajša in upravičuje njegovo uporabo na področju koordinacije sistemov socialne varnosti. Sklicevanje na „domačo bazo“ za člane letalske posadke ne vpliva na načelo, da je treba položaj vsakega člana posadke proučiti posamično in na podlagi nepristranskih informacij, da se določi, katera zakonodaja se uporablja na podlagi naslova II Uredbe (ES) št. 883/2004.

D. Sprememba člena 15(1)

Ta sprememba usklajuje besedilo tega člena s končnim dogovorom na drugi obravnavi Evropskega parlamenta v postopku soodločanja za sprejetje Uredbe (ES) št. 987/2009, da se zadevno osebo v primerih napotitve obvesti o zakonodaji, ki se uporablja.

E. Sprememba člena 54(2)

Sprememba popravlja napako, ki je bila narejena pri jezikovnem pregledu na Svetu, in obnavlja prvotni pomen določbe.

F. Vstavitev člena 55(7)

Nov odstavek je dodan, da se smiselno uporabi postopek za izvoz dajatev glede na položaj, ki je zajet v novi določbi člena 65(5)(b) Uredbe (ES) št. 883/2004, z izjemo določbe, ki zadeva časovne omejitve pravice do dajatev iz odstavka 1(c) člena 55 Uredbe (ES) št. 987/2009.

G. Sprememba člena 56(2)

Besedilo je treba spremeniti, da se obravnava položaj, ko se oseba, za katero velja novi člen 65(5)(b) Uredbe (ES) št. 883/2004, dodatno prijavi pri službi za zaposlovanje v državi zadnje dejavnosti.

V takem primeru morajo imeti prednost obveznosti in dejavnosti iskanja zaposlitve v državi zadnje dejavnosti, saj ta država tej osebi zagotavlja dajatve. Novo besedilo daje prednost obveznostim in dejavnostim iskanja zaposlitve v državi, ki zagotavlja dajatve in izključuje negativni učinek njihovega neizpolnjevanja v drugi državi članici.

Priloga

A. Sprememba Priloge X k Uredbi (ES) št. 883/2004

V Prilogi X so navedene posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki. V oddelku „NIZOZEMSKA“ bo Zakon o dodatku za nezmožnost za delo za mlade invalidne osebe z dne 24. aprila 1997 (Wajong) zamenjan z „Zakonom o podpori delu in zaposlovanju za mlade invalidne osebe“ (Wet Wajong).

Tako kot prejšnji zakon je dohodkovna podpora iz novega zakona na voljo mladim invalidnim osebam, katerih sposobnosti za delo so zaradi invalidnosti omejene in katerih dohodki so nižji od zjamčene minimalne plače. Mlade invalidne osebe, ki izpolnjujejo določene pogoje, lahko prejmejo dohodkovno podporo kot dodatek k dohodku do višine zjamčene minimalne plače, če je dohodek, ki ga prejmejo na podlagi dela, pod 75 % zjamčene minimalne plače. Do zaščite prihodkov so lahko upravičene tudi mlade invalidne osebe, ki študirajo in potrebujejo finančno pomoč, ter mladi ljudje, ki sploh ne morejo delati, npr. tisti, ki so popolnoma in trajno nesposobni za delo.

Ta novi vnos Nizozemske je proučila Upravna komisija in dohodkovna podpora se šteje za posebno denarno dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, v smislu člena 70 Uredbe (ES) št. 883/2004.

V oddelku „ZDRUŽENO KRALJESTVO“ bo za Združeno kraljestvo navedena nova posebna denarna dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, in sicer zaposlitveni in podporni dodatek, vezan na dohodek (Employment and Support Allowance Income-related, ESA (IR)).

Glavni cilj zaposlitvenega in podpornega dodatka, vezanega na dohodek, je zagotoviti minimalni preživitveni dohodek ob upoštevanju ekonomskih in socialnih razmer v Združenem kraljestvu. Zaposlitveni in podporni dodatek, vezan na dohodek, je na voljo, ko sta posameznikova evidenca plačevanja prispevkov ali finančni položaj takšna, da oseba ni upravičena do zaposlitvenega in podpornega dodatka, za katerega se plačujejo prispevki, oziroma je ta nezadosten.

Zaposlitveni in podporni dodatek, vezan na dohodek, je Upravna komisija opredelila za posebno denarno dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, v smislu člena 70 Uredbe (ES) št. 883/2004, ki bi lahko bila navedena v Prilogi X k Uredbi (ES) št. 883/2004.

Prav tako se bo v oddelku „ZDRUŽENO KRALJESTVO“ iz Priloge črtala dohodkovna podpora. Uvajanje dajatev, ki temeljijo na merjenju premoženjskega stanja (dodatek za iskalca zaposlitve, zaposlitveni in podporni dodatek in dodatek k državni pokojnini) za določene ranljive skupine, je vplival na to, da je dohodkovna podpora postala omejena socialna pomoč, ki jo prejema osebe, ki nimajo dohodkov, ali pa so ti zelo nizki. Ker je socialna pomoč izključena iz področja uporabe Uredbe (ES) št. 883/2004, je treba dohodkovno podporo črtati.

B. Spremembe Priloge XI k Uredbi (ES) št. 883/2004

1. Sprememba oddelka „NIZOZEMSKA“

Vnos točke 1(h) razširja pravico do prejemanja storitev med bivanjem na Nizozemskem na upokojence in njihove družinske člane, ki so zavarovani na podlagi zakonodaje druge države članice, in nudi dodatno korist upokojencem in njihovim družinskim članom na področju dajatev za bolezni.

Točka 1(g) se lahko črta, saj so bila povračila dajatev, za katere zahtevki niso bili vloženi, nadomeščena z uvedbo obveznega osebnega prispevka v nizozemski sistem zdravstvenega zavarovanja.

Druge spremembe v Prilogi XI zadevajo jezikovne spremembe, da se zagotovi usklajenost pri sklicevanju na nizozemsko zakonodajo.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbe (ES) št. 987/2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004

(Besedilo velja za EGP in Švico)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 48 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Da se upoštevajo pravne spremembe v nekaterih državah članicah in zagotovi pravna varnost zainteresiranim stranem, je treba prilagoditi uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009.
- (2) Upravna komisija za koordinacijo sistemov socialne varnosti je predložila ustrezne predloge glede koordinacije sistemov socialne varnosti z namenom izboljšanja in posodobitve pravnega reda Evropske unije. Dogovorjeni predlogi so bili vključeni v to besedilo.
- (3) Spremembe v družbeni realnosti lahko vplivajo na koordinacijo sistemov socialne varnosti. Kot odziv na navedene spremembe so predlagane spremembe na področju določitve zakonodaje, ki se uporablja, in nadomestil za brezposelnost.
- (4) V primerih, ko oseba dela v dveh ali več državah članicah, je treba pojasniti, da pogoji za opravljanje „znatnega dela dejavnosti“ v smislu člena 13(1) Uredbe (ES) št. 883/2004 velja tudi za osebe, ki opravljajo dejavnost za različna podjetja ali pri različnih delodajalcih.
- (5) Zaradi raznolikosti in razvoja razmer, v katerih se opravljajo poklicne dejavnosti, je treba upoštevati položaj zelo mobilnih delavcev. Nove strukture zaposlovanje so med drugim postale pomembne v sektorju zračnega prometa. Povezovanje zakonodaje, ki

¹ UL C , , str. .

se uporablja za člane letalske posadke, z državo članico, v kateri se nahaja statutarni sedež ali poslovna enota podjetja ali delodajalca, je učinkovito le, če obstaja dovolj tesna povezava s statutarnim sedežem ali poslovno enoto. Za člane letalske posadke se zdi primerno, da se pri določitvi „statutarnega sedeža ali poslovne enote“ za uporabo Uredbe (ES) št. 883/2004 upošteva „domača baza“.

(6) Člen 65(5) Uredbe (ES) št. 883/2004 je treba spremeniti, da se zagotovi, da samozaposlene osebe prejmejo dajatve v skladu z zakonodajo pristojne države članice in se jim tako ponudi najboljše možnosti za ponovno vključitev na trg dela v državi članici stalnega prebivališča, ko se vrnejo v navedeno državo.

(7) Uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 je zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 883/2004 se spremeni:

1. v členu 9(1) se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice pisno obvestijo Evropsko komisijo o izjavah iz člena 1(1), zakonodaji in sistemih iz člena 3, konvencijah, sklenjenih v skladu s členom 8(2), in minimalnih dajatvah iz člena 58 ter o bistvenih kasnejših spremembah.“;

2. v členu 9 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Ta obvestila se predložijo Evropski komisiji vsako leto in se ustrezno objavijo.“;

3. v členu 12 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Za osebo, ki opravlja dejavnost zaposlene osebe v državi članici v imenu delodajalca, ki tam običajno opravlja dejavnosti, in jo ta delodajalec napoti v drugo državo članico, da tam opravlja delo v imenu navedenega delodajalca, še naprej velja zakonodaja prve države članice, če predvideno trajanje takega dela ne presega 24 mesecev in če oseba ni poslana, da nadomesti drugo napoteno osebo.“;

4. v členu 13 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Za osebo, ki običajno opravlja dejavnost zaposlene osebe v dveh ali več državah članicah, velja:

(a) zakonodaja države članice stalnega prebivališča, če opravlja znaten del svoje dejavnosti v navedeni državi članici; ali

(b) če oseba ne opravlja znatnega dela svoje dejavnosti v državi članici stalnega prebivališča:

(i) zakonodaja države članice, v kateri se nahaja statutarni sedež ali poslovna enota podjetja ali delodajalca, če je oseba zaposlena pri enem podjetju ali delodajalcu, ali

(ii) zakonodaja države članice, v kateri se nahaja statutarni sedež ali poslovna enota podjetja ali delodajalca izven države članice stalnega prebivališča, če je oseba

zaposlena pri dveh ali več podjetjih ali delodajalcih ter ima vsaj eno od teh podjetij statutarni sedež ali poslovno enoto v eni državi članici izven države članice stalnega prebivališča, ali

(iii) zakonodaja države članice stalnega prebivališča, če je oseba zaposlena pri dveh ali več podjetjih ali delodajalcih, ki imajo statutarni sedež ali poslovno enoto v različnih državah članicah izven države članice stalnega prebivališča.“;

5. v členu 36 se odstavek 2a nadomesti z naslednjim:

„2a. Pristojni nosilec zavarovani osebi, ki je žrtev nesreče pri delu ali poklicne bolezni in je upravičena do storitev, ki jih plača ta nosilec, ne sme zavrniti izdaje dovoljenja iz člena 20(1), kadar ji ob upoštevanju njenega trenutnega zdravstvenega stanja in verjetnega poteka bolezni na ozemlju države članice, kjer ima stalno prebivališče, z medicinskega vidika v sprejemljivem časovnem roku ni mogoče zagotoviti primernega zdravljenja.“;

6. v členu 65 se odstavek 5 nadomesti z naslednjim:

„5.

(a) Če ni drugače določeno s točko (b), brezposelna oseba iz prvega in drugega stavka odstavka 2 prejema dajatve v skladu z zakonodajo države članice stalnega prebivališča, kakor da bi med opravljanjem zadnje dejavnosti zaposlene ali samozaposlene osebe zanjo veljala ta zakonodaja. Te dajatve zagotovi nosilec v kraju stalnega prebivališča.

(b) V primerih, ko zakonodaja države članice stalnega prebivališča ne zagotavlja zavarovanja za samozaposlene osebe za primer brezposelnosti, brezposelna oseba iz prvega in drugega stavka odstavka 2, ki je bila v državi članici zadnje dejavnosti zavarovana kot samozaposlena oseba za primer brezposelnosti, prejema dajatve v skladu z zakonodajo slednje države članice.

(c) Vendar pa delavec, ki ni obmejni delavec in prejema dajatve na stroške pristojnega nosilca države članice, katere zakonodaja je zanj nazadnje veljala, ob vrnitvi v državo članico stalnega prebivališča najprej prejema dajatve v skladu s členom 64, prejemanje dajatev v skladu z (a) pa v obdobju prejemanja dajatev po zakonodaji, ki je zanj nazadnje veljala, miruje.“;

7. v členu 71 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Poslovník Upravne komisije sporazumno pripravijo njeni člani.

V vseh drugih primerih bo Upravna komisija odločala s kvalificirano večino, kot je določeno v Pogodbah.

Odločitve o vprašanjih v zvezi z razlago, ki je omenjena v členu 72(a), se ustrezno objavijo.“;

8. prilogi X in XI se spremenita v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Uredba (ES) št. 987/2009 se spremeni:

1. člen 6(1) se spremeni:

(a) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) zakonodaja države članice stalnega prebivališča, če je zadevna oseba zaposlena ali samozaposlena v dveh ali več državah članicah in opravlja del svoje (svojih) dejavnosti v navedeni državi članici ali če oseba ni zaposlena ali samozaposlena;“;

(b) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) v drugih primerih zakonodaja države članice, v kateri je bila zahteva za uporabo zakonodaje najprej predložena, ko oseba dejavnost ali dejavnosti opravlja v dveh ali več državah članicah.“;

2. v členu 14 se odstavek 5 nadomesti z naslednjim:

„5. Za uporabo člena 13(1) osnovne uredbe oseba, ki „običajno opravlja dejavnost samozaposlene osebe v dveh ali več državah članicah“ pomeni osebo, ki hkrati ali izmenično za isto podjetje ali delodajalca ali za različna podjetja ali delodajalce opravlja eno ali več ločenih dejavnosti v dveh ali več državah članicah, z izjemo postranskih dejavnosti.“;

3. v členu 14 se doda naslednji odstavek 5a:

„5a. Za namene uporabe naslova II osnovne uredbe se „statutarni sedež ali poslovna enota“ nanaša na statutarni sedež ali poslovno enoto, kjer se sprejemajo ključne odločitve podjetja in kjer se opravljajo naloge njegove glavne uprave.

V primerih, ko gre za člane letalske posadke, ki opravljajo potniške in tovarne storitve v zračnem prometu, se za „statutarni sedež ali poslovno enoto“ šteje „domača baza“, kakor je opredeljena v Prilogi III k Uredbi Sveta (EGS) št. 3922/91² o uskladitvi tehničnih predpisov in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva.“;

4. drugi stavek člena 15(1) se nadomesti z naslednjim:

„Navedeni nosilec izda zadevni osebi potrdilo iz člena 19(2) izvedbene uredbe in ji nemudoma poda informacije, ki so na voljo nosilcu, ki ga imenuje pristojni organ države članice, v kateri se opravlja dejavnost, in se nanašajo na zakonodajo, ki se v skladu s členom 11(3)(b) ali členom 12 osnovne uredbe uporablja za zadevno osebo.“;

5. v členu 54 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Za uporabo člena 62(3) osnovne uredbe pristojni nosilec v državi članici, katere zakonodaja je veljala za zadevno osebo v času opravljanja njene zadnje dejavnosti zaposlene

² UL L 373, 31.12.1991, str. 4.

ali samozaposlene osebe, nosilcu v kraju stalnega prebivališča na njegovo zahtevo brez odlašanja sporoči vse informacije, ki jih lahko pridobi v državi članici, kjer se nahaja, potrebne za izračun dajatev za brezposelnost, zlasti znesek prejete plače ali prihodka od dela.“;

6. v členu 55 se doda naslednji odstavek 7:

„7. Odstavki od 1 do 6 z izjemo odstavka 1(c) tega člena, se smiselno uporabljajo za osebe iz člena 65(5)(b) osnovne uredbe.“;

7. v členu 56 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Kadar mora brezposelna oseba v skladu z zakonodajo, ki se uporablja v zadevni državi članici, izpolniti nekatere obveznosti in/ali iskati zaposlitev, mora prednostno izpolniti obveznosti in/ali iskati zaposlitev v državi članici, ki zagotavlja dajatve.

Če brezposelna oseba ne izpolnjuje vseh obveznosti in/ali ne išče zaposlitve v državi članici, ki ne zagotavlja dajatev, to ne vpliva na dajatve, dodeljene v drugi državi članici.“

Člen 3

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V [...],

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

PRILOGA

Prilogi X in XI k Uredbi (ES) št. 883/2004 se spremenita:

1. priloga X se spremeni:

(a) v oddelku „NIZOZEMSKA“ se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) Zakon o podpori delu in zaposlovanju za mlade invalidne osebe z dne 24. aprila 1997 (Wet Wajong).“;

(b) v oddelku „ZDRUŽENO KRALJESTVO“:

(i) točka (c) se črta;

(ii) doda se naslednja točka (e):

„(e) zaposlitveni in podporni dodatek, vezan na dohodek (Zakon o reformi socialnega skrbstva iz leta 2007 (Welfare Reform Act 2007) in Zakon o reformi socialnega skrbstva (Severna Irska) iz leta 2007 (Welfare Reform Act (Northern Ireland) 2007)).“;

2. priloga XI se spremeni:

oddelek „NIZOZEMSKA“ se spremeni:

(i) v točki „1. Zdravstveno zavarovanje“ se črta točka (g);

(ii) doda se naslednja točka (h):

„(h) Za namene člena 18(1) te uredbe so osebe iz točke 1(a)(ii) te priloge, ki začasno bivajo na Nizozemskem, upravičene do storitev v skladu z zavarovalno polico, ki jo zavarovancem na Nizozemskem zagotavlja nosilec v kraju začasnega prebivališča, ob upoštevanju člena 11(1), (2) in (3) ter člena 19(1) Zorgverzekeringswet (Zakona o zdravstvenem zavarovanju) ter tudi storitev, določenih v Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (Splošnemu zakonu o posebnih zdravstvenih stroških).“;

(iii) v točki 2 se „(nizozemska zakonodaja o splošnem starostnem zavarovanju)“ nadomesti s „Splošni zakon o starostnih pokojninah“;

(iv) v točki 2(b) se „navedeni zakonodaji“ nadomesti z „zgoraj omenjeni zakonodaji“;

(v) v točki 2(g) se „(nizozemska zakonodaja o splošnem zavarovanju preživelih vzdrževanih družinskih članov)“ nadomesti s „(Splošni zakon o preživelih svojcih)“;

(vi) v točki 3 se „(nizozemski Splošni zakon o zavarovanju preživelih vzdrževanih družinskih članov)“ nadomesti s „(Splošni zakon o preživelih svojcih)“;

(vii) v točki 3(d) se „tej zakonodaji“ nadomesti z „zgoraj omenjeni zakonodaji“;

(viii) v prvi alineji točke 4(a)(i) se „(Zakon o nezmožnosti za delo)“ nadomesti z „(Zakon o invalidskem zavarovanju)“;

(ix) v točki (4)(a)(ii) se „(Zakon o zavarovanju samozaposlenih za primer nezmožnosti za delo)“ nadomesti z „(Zakon o dajatvah za samozaposlene osebe, ki so nezmožne za delo)“.